



**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1119/17-E

Název	Mateřská škola Doubek Pardubice-Svítkov a Lány na Důlku
Sídlo	K Dubině 693, Svítkov, 530 06 Pardubice
E-mail	reditelka@msdoubek.cz
IČ	75018225
Identifikátor	600095720
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Bc. Mirka Nováková
Zřizovatel	statutární město Pardubice
Místo inspekční činnosti	K Dubině 693, Svítkov, 530 06 Pardubice Lány na Důlku 35, 533 31 Pardubice
Termín inspekční činnosti	4. až 7. a 11. 12. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším, odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, vykonaná na základě podnětu ze dne 16. 11. 2017.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, včetně naplňování školního vzdělávacího programu.

Charakteristika

Mateřská škola Doubek Pardubice-Svítkov a Lány na Důlku (dále škola) poskytuje vzdělávání a školské služby v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení.

Škola zajišťuje celodenní vzdělávání na dvou pracovištích. V ulici K Dubině 693, Svítkov, Pardubice (dále hlavní pracoviště) se nacházejí dvě třídy s 50 dětmi rozdělenými podle věku, v Lánech na Důlku 35 (dále odloučené pracoviště) jedna věkově smíšená třída s 28 dětmi. V době inspekční činnosti byla kapacita školy plně využita. V povinném předškolním vzdělávání bylo evidováno 24 dětí, z nich 4 měly odklad povinné školní docházky o jeden rok, v jednom případě se jednalo o dítě se speciálními vzdělávacími potřebami. Do školy jsou přijímány děti od dvou let. Vzdělávání probíhá podle *Školního vzdělávacího programu mateřské školy Doubek „O DOUBKOVÉM KRÁLOVSTVÍ“* (dále ŠVP).

Dílejší informace o činnosti školy může veřejnost získat na internetových stránkách www.msdoublek.cz. K prezentaci činnosti školy dochází rovněž při veřejných kulturních akcích a prostřednictvím článků v *Radničním zpravodaji*.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Základními strategickými dokumenty školy je ŠVP, který splňuje požadavky Rámcového vzdělávacího programu, a koncepce rozvoje školy se stanovenými kroky a podmínkami pro dosažení stanovených priorit. Přestože ředitelka usiluje o postupné naplňování koncepčních záměrů, tak ke zkvalitňování vzdělávání a všech podmínek, za nichž probíhá, dochází značně omezeně. Významný posun byl zaznamenán v oblasti materiální a ve vedení dokumentace. Naopak od minulé inspekční činnosti v červnu 2016 došlo ke snížení úrovně v oblasti řízení školy a ve vzdělávacím procesu přetrvává stav vyžadující zlepšení. Hlavní příčinou je ne zcela efektivní uplatňování manažerských postupů, a to především v oblasti komunikace a vedení lidí. Ředitelka sice využívá svých řídicích kompetencí v návaznosti na legislativní požadavky, ale nedaří se jí však vybudovat stabilní pedagogický tým motivovaný pracovat na společných cílech. Jeho častá obměna nepříznivě ovlivňuje vzdělávací proces, klima školy a spokojenost části rodičů. Rezervy se vyskytly rovněž v realizaci hodnotících procesů nastavených ve ŠVP.

Ředitelka školy splňuje zákonné předpoklady a požadavky pro výkon funkce, kterou zastává druhým rokem. V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se zaměřila zejména na získávání znalostí souvisejících s řízením školy, což se projevilo v zahrnutí rozličných změn školské legislativy v předškolním vzdělávání. Ve škole je přehledně vedena povinná dokumentace, v interních směrnících jsou stanovena pravidla k organizování činnosti (např. školní řád, pracovní řád). K vzájemnému předávání informací slouží operativní porady v týdenním režimu. Pravidelně probíhají jednání pedagogické rady, při kterých jsou řešeny odborné i organizační záležitosti, dochází zde také ke stanovení dílčích úkolů souvisejících s činností a provozem školy. Další povinnosti, které mají jednotlivé učitelky plnit, jsou vymezené v pracovní náplni a v dokumentu *Kompetence učitelky mateřské školy pro školní rok 2017/2018*. Při jejich rozdělování ředitelka vycházela z předpokládaných dovedností a schopností učitelek. Minimálně však zohlednila jejich začínající odbornou praxi na této pozici a s ohledem na tuto skutečnost ne vždy dostatečně zvažila např. množství, složitost, rozsah a časovou náročnost jednotlivých úkolů. Méně zřejmé je také přijímání efektivních následných opatření na základě zpětné vazby o způsobu plnění a skutečných schopnostech pedagogů.

Rovněž kontrolní systém ředitelky je funkční pouze částečně, což se projevilo v některých zjištěných nedostatcích souvisejících s činností školy (např. školní stravování).

Pedagogický sbor prochází od nástupu ředitelky do funkce velmi častou obměnou, a to i v průběhu školního roku. Ředitelka se snažila na volná místa získat zkušené kvalifikované pedagogy. V době inspekční činnosti vzdělávání dětí zabezpečovalo spolu s ředitelkou ještě pět kvalifikovaných učitelek s plnými pracovními úvazky, čtyři z nich jsou začínající (učitelka, která nastoupila v prosinci 2017, má mnohaleté zkušenosti na jiné pedagogické pozici ve školském zařízení). Kolektiv doplňuje asistentka pedagoga, pracovnice poskytující ostatní služby a školní asistent, který ve škole působí také jako nekvalifikovaný učitel s pracovním úvazkem 0,33 a zajišťuje požadované překrývání učitelů ve třídě nejmladších dětí.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků ředitelka podporuje. V plánu pro letošní školní rok jsou stanovena prioritní tematická zaměření, v měsíci prosinci 2017 byly vypracovány osobní vzdělávací plány. Ředitelka podle dokumentace uvádí začínající učitelky do praxe, ale rozvoj jejich pedagogických schopností zatím nijak výrazně metodicky nepodpořila.

Učitelky si na základě vnitřní směrnice zpracovávají písemné přípravy, což vede k promýšlení vzdělávacího procesu, ale následně se jim dostává jen minimální zpětná vazba o plánovaném a následně realizovaném didaktickém postupu. To, i menší účast ředitelky na seminářích s pedagogickou tematikou, se odráží v celkově nižší kvalitě poskytovaného vzdělávání.

Materiálně-technické podmínky umožňují realizovat předškolní vzdělávání, a to i přestože prostorové podmínky hlavního pracoviště nejsou zcela optimální. Vnitřní prostředí obou budov je příjemné, upravené a funkčně zařízené. Děti se svými výtvarnými pracemi podílejí na výzdobě interiéru. Hračky a didaktické pomůcky odpovídají věkovému složení tříd, dětem jsou převážně volně přístupné, což přirozeně podporuje jejich samostatnost a aktivitu při spontánním vyžití. Škola má na obou místech poskytovaného vzdělávání k dispozici zahradu, kde mají děti možnost relaxace i různého aktivního vyžití.

Ředitelka v součinnosti se zřizovatelem usiluje zejména o zkvalitnění technického stavu školy i zlepšení materiálních podmínek pro vzdělávání dětí. V uplynulém období byly mj. pořízeny nové herní prvky na školní zahrady, skříně na ukládání matrací a lůžkovin, matrace, průběžně jsou obnovovány didaktické pomůcky. Také proběhly některé dílčí rekonstrukce (např. v hlavní budově střecha a v odloučeném pracovišti okna a podlaha). Součástí obou budov školy je školní kuchyně.

Děti jsou vedeny ke zdravému životnímu stylu. Přiměřenou formou jsou seznamovány s ochranou zdraví, uvedená tematika včetně prevence rizikového chování je přirozenou součástí vzdělávacího obsahu.

Finanční prostředky umožňují bezproblémový chod školy. Vedle standardních zdrojů od zřizovatele a ze státního rozpočtu je dalším příjmem úplata za předškolní vzdělávání ve výši 600 Kč měsíčně. Škole se daří získávat i další finanční prostředky, které napomáhají k zajištění vhodných materiálních a personálních podmínek. Na pracovníky poskytující ostatní osobní služby (osobní asistent a provozní pracovník) přispívá úřad práce. V letošním školním roce jsou přínosem finanční prostředky mj. na plat školního asistenta, rozvoj logopedické prevence poskytnuté z výzvy *Podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování – Šablony pro MŠ a ZŠ I*. V roce 2016 a 2017 obdržela škola finanční prostředky od statutárního města Pardubice z Programu podpory ekologické výchovy a osvěty na realizaci projektů *Jedna, dvě, tři kam to patří, aneb Třídíme*

s *Dubánkem a Odkud se bere hlína aneb Žížaly, žížaly neváhejte*, které efektivně přispěly k formování odpovědného postoje dětí k životnímu prostředí. Městský obvod poskytl škole účelové finanční prostředky na dopravu dětí ze školy na kurz pohybové koordinační výuky. Dále škola získává finanční i věcné dary od rodičů, kteří se také účastní sběrových akcí a pomáhají s drobnými opravami hraček.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání ve všech třídách vycházelo ze ŠVP a ze vzdělávací nabídky konkretizované v třídních vzdělávacích programech. Ty jsou zpravidla vypracovávány formou písemných příprav na jednotlivé týdny, případně dny. Přípravy byly v některých případech vypracovány velmi kvalitně a detailně. Přesto při sledovaných činnostech bylo zřejmé, že naplňování stanovených záměrů ne vždy zcela podporuje připravená vzdělávací nabídka a organizace vzdělávání. Používaly byly hlavně tradiční metody a formy práce, nebylo příliš respektováno integrované a individualizované vzdělávání.

Vzdělávání zpravidla provázal podporující pedagogický styl. Při ranních činnostech si děti volily hry podle svého zájmu, měly dostatek času pro jejich realizaci. V některých třídách (ve třídě starších dětí vždy) byla připravena i různorodá nabídka s didaktickým zaměřením. Její součástí byly výtvarné a pracovní činnosti, které rozvíjely koordinaci ruky a oka, zacházení s různými výtvarnými materiály a pracovní návyky. Průběžně si děti vytvářely základní povědomí o širším přírodním, kulturním i společenském prostředí, přirozeně byly rozvíjeny sociální vztahy a spolupráce. Děti byly vedeny k šetrnému zacházení s hračkami i respektování pravidel pro jejich uložení. V některých třídách se dětem dařilo využívat různé stavebnice ke konstruktivním hrám, smysluplně je obohacovaly o další náměty. Nabídka individuálních činností přispívala k rozvoji některých dovedností, chyběla však jejich diferenciaci vzhledem k úrovni a vzdělávacím potřebám jednotlivých dětí. Občasná podpora byla věnována rozvoji jemné motoriky. Přestože nemají všechny děti zafixován správný úchop psacích potřeb, tak nebyl v některých situacích důsledně upevňován. Denně docházelo k zařazování i pohybových činností, jejichž součástí bylo zdravotně preventivní cvičení.

V průběhu řízených aktivit, které probíhaly frontálně bez možnosti výběru z více činností, děti rozvíjely pohybové a někdy i hudební dovednosti, schopnosti vyjadřování, seznamovány byly s tradicemi a zvyky souvisejícími s adventním obdobím. Zapojení dětí nebylo vždy založeno na vnitřní motivaci, neboť učitelky opomíjely možnost jejich svobodného rozhodování, uplatňované metody a formy práce nerespektovaly vždy v dostatečné míře zvláštnosti dětí předškolního věku. Při déletrvajícím využívání slovních metod nebo nerozlišení vzdělávací nabídky s ohledem na potřeby a možnosti jednotlivých dětí, případně na věkové složení dětského kolektivu, byla pozornost přechodně snížena, někdy děti ztrácely o prováděnou činnost zájem. Ve třídě starších dětí se dařilo využívat aktivizující metody, které přispívaly k zaujetí dětí. Také realizovaná chvílka anglického jazyka byla pro děti zajímavá a přínosná.

Mnoho příležitostí bylo učitelkami vhodně využíváno k podpoře samostatnosti dětí, a to hlavně při jejich volném pohybu v prostorách školy (WC a umývárny jsou umístěny mimo kmenové třídy), při stravování a sebeobsluze. Při řešení myšlenkových i praktických problémových situací byla dětem občas dána možnost hledat samostatně vhodné východisko, většinou jim ale řešení bylo předloženo. Učitelky děti zpravidla hodnotily, což jim přinášelo zpětnou vazbu a motivovalo je, jen ojediněle je však vedlo k sebereflexi či vzájemnému hodnocení.

Pro posílení správné výslovnosti dětí je uskutečňován celoškolní projekt *Učím se správně mluvit*, průběžně je zařazována logopedická prevence (např. kolektivní jazykové chvilky, dechová a artikulační cvičení). Na základě depistáže, kterou provádějí učitelky, jsou dětem se špatnou výslovností doporučovány služby dalších odborníků. Menší péče je věnována dítěti s odlišným mateřským jazykem.

Vzdělávací obsah ŠVP nabízí standardní okruh aktivit, které jsou v průběhu školního roku doplňovány různými kulturními, poznávacími a ekologickými aktivitami. Naplňování vzdělávacích cílů napomáhají i společné akce rodičů a dětí. Ty mají rovněž na základě zájmu možnost navštěvovat kroužky zaměřené na výtvarné činnosti, na rozvoj pohybových dovedností, logopedii a anglický jazyk. Některé jsou vedeny kmenovými učitelkami školy a jsou poskytovány zdarma, některé probíhají pod vedením externích lektorů a za úplaty. S ohledem na jejich počet a zaměření není organizování všech kroužků potřebné, tyto aktivity jsou běžně realizovány jako součást každodenní vzdělávací nabídky. V některých případech nejsou také vytvořeny vhodné prostorové nebo organizační podmínky k tomu, aby mohl být kroužek uskutečňován.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Při vzdělávání děti prokazovaly postupné osvojování praktických dovedností a intelektových schopností. Děti byly bezprostředně komunikativní, chovaly se k sobě převážně kamarádsky, žádné prvky agrese nebo agresivity nebyly zaznamenány. Děti kultivovaně sdělovaly vlastní zážitky a myšlenky. K tomu využívaly přiměřenou slovní zásobu. Při jejich vyjadřování bylo patrné, že některé nejstarší děti nemají dosud dokončen vývoj správné výslovnosti veškerých hlásek. Svými reakcemi prokazovaly odpovídající poznatky z oblasti společenské i přírodovědné, rozlišovaly reálné a smyšlené. U části dětí bylo zřetelné získávání základních dovedností komunikace v anglickém jazyce.

Děti při činnostech dokázaly pracovat podle instrukcí, využívat mechanickou paměť i uplatňovat základní myšlenkové operace. Zejména starší chápaly základní číselné a matematické souvislosti, složily celek z částí, rozeznaly některá písmena a uměly se podepsat. Děti se v prostředí školy bezproblémově orientovaly, na dobré úrovni zvládaly základní pohybové dovednosti, požadované pracovní úkony a manipulaci s běžnými pomůckami. I nejmladší děti odvážně pracovaly s barvami, zaujatě ztvárňovaly vlastní představy. Pořádané kulturně-společenské akce a prezentace dovedností dětí veřejnosti přispívají k vytváření pocitu sounáležitosti se školou a k posilování vlastní sebedůvěry.

Pedagogické pracovnice získávají informace o výsledcích vzdělávání jednotlivých dětí i informace o jejich vzdělávacích pokrocích na základě jejich projevů. Výsledky jsou registrovány, součástí je i portfolio doplněné o kresbu postavy. Získané údaje jsou cíleně využívány však pouze dílčím způsobem při plánování vzdělávacího procesu a jen ojediněle k přípravě individuálně zacílené vzdělávací nabídky. Pro děti s odkladem povinné školní docházky byly vypracovány plány jejich rozvoje. Ani v těchto případech však nebylo zřejmé systematicky cílené využití získaných údajů při plánování a realizaci vzdělávacího procesu.

Zákonní zástupci jsou s pokroky dětí včetně jejich chování průběžně seznamováni. Preventivně jsou s nimi řešeny individuální výchovné a vzdělávací potíže, případně nabízeny kontakty na další odborníky (např. ze školského poradenského zařízení). K přenosu informací dochází zejména při osobních setkáních ve škole při předávání dětí, na třídních schůzkách, popř. po předchozí domluvě lze využít individuálních konzultací. Ve školním řádu je stanoveno právo zákonných zástupců na diskretnost a ochranu

informací týkajících se osobního a rodinného života a povinnost zaměstnanců školy zachovávat a chránit soukromí rodiny dítěte. Přestože v průběhu inspekční činnosti nebyla bezprostředně zaznamenána nevhodná komunikace pedagogů se zákonnými zástupci, kontrolou dokumentace bylo zjištěno neakceptování těchto zásad při řešení dvou stížností.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Postupně byly zkvalitněny materiální podmínky vzdělávání,
- došlo ke zlepšení vedení dokumentace školy, čímž má vyšší vypovídací hodnotu,
- výrazná nestabilita pedagogického sboru,
- ve srovnání se závěry předchozí inspekční činnosti došlo ke zhoršení vzájemných vztahů mezi vedením školy a učitelkami.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Od doby poslední inspekční činnosti nedošlo k posunu v oblasti průběhu vzdělávacího procesu, nadále je na úrovni, která vyžaduje zlepšení,
- při plánování a realizaci vzdělávacího procesu nejsou vždy zohledňována specifika vzdělávání dětí předškolního věku a individuální potřeby jednotlivých dětí,
- velmi častá obměna pedagogického sboru včetně změn během školního roku, nepříznivě ovlivňuje klima školy,
- většina pedagogů je na pozici učitel mateřské školy začínající a v potřebném rozsahu jim není poskytována metodická podpora,
- málo funkční vzájemná komunikace mezi ředitelkou školy a pedagogickým sborem nepříznivě ovlivňující klima školy.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zajistit začínajícím učitelkám a učitelkám bez předchozí pedagogické praxe v předškolním vzdělávání náležitou metodickou podporu a odborné vedení,
- věnovat větší pozornost komunikaci a diskusi ředitelky školy s pedagogy, využívat nástroje ke sledování a vyhodnocování pracovního klimatu školy,
- akceptovat přirozená vývojová specifika dětí předškolního věku a důsledně je promítat do obsahu, forem a metod jejich vzdělávání,
- diferencovat vzdělávací nabídku podle věkových zvláštností i individuálních potřeb jednotlivých dětí s využitím pedagogické diagnostiky,
- zhodnotit potřebu realizovaných kroužků.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká opatření byla přijata.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina mateřské školy ze dne 30. 9. 2014, včetně Dodatku č. 3 ke zřizovací listině ze dne 30. 9. 2014
2. Výpis správního řízení o změnách v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 8. 2. 2016, čj. KrÚ 11115/2016, s platností od 8. 2. 2016
3. Jmenování na pracovní místo ředitelky mateřské školy s účinností od 1. 1. 2016 na období 6 let do 31. 12. 2021
4. Zápis z 32. řádné schůze Rady města Pardubice ze dne 25. 3. 2008 (schválení výjimky z počtu dětí, na dobu neurčitou)
5. Školní matrika – školní rok 2017/2018
6. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2017
7. *Koncepce rozvoje mateřské školy Doubek Pardubice* z měsíce října 2015
8. *Školní vzdělávací program mateřské školy Doubek „O DOUBKOVÉM KRÁLOVSTVÍ“*, čj. mšd/2017/116, s platností od 1. 9. 2017
9. Třídní vzdělávací programy – školní rok 2017/2018
10. Třídní knihy – školní rok 2017/2018
11. Záznamy o dětech docházejících do mateřské školy ve školním roce 2017/2018
12. Zápisy z jednání pedagogické rady – školní roky 2016/2017 a 2017/2018
13. Rozpis přímé pedagogické činnosti ve školním roce 2017/2018
14. *Pracovní řád mateřské školy* s účinností od 1. 9. 2017
15. Dokumentace vztahující se k vlastnímu hodnocení školy
16. Dokumentace týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví dětí platná k datu inspekce
17. Dokumentace týkající se školního stravování dětí platná k datu inspekce
18. Doklady o vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovních mateřské školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka

Mgr. Ladislava Jindrová v. r.

Mgr. Milena Pokorná, školní inspektorka

Mgr. Milena Pokorná v. r.

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Bc. Eva Nováková v. r.

V Pardubicích 3. 1. 2018

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Bc. Mirka Nováková, ředitelka školy

Mgr. Bc. Mirka Nováková v. r.

V Pardubicích 4. 1. 2018